
OBSAH

Seznam použitých zkratk	13
Právní předpisy	13
Ostatní zkratky	15
Úvod	17

Novelizace procesu posuzování vlivů na životní prostředí

1 Posuzování vlivů na životní prostředí po novele č. 39/2015 Sb. – základní přehled	20
1.1 Důvody vedoucí k přijetí novely a reakce na její schválení	21
1.1.1 Judikatura jako faktor způsobující legislativní změny	23
1.1.2 Reakce na schválení novely č. 39/2015 Sb.	26
1.2 Změny ve významu jednotlivých institutů v zákoně o posuzování vlivů	28
1.2.1 Změny v institutu navazujícího řízení	28
1.2.2 Závaznost výstupu z procesu EIA a coherence stamp	33
1.2.3 Změny týkající se dotčené veřejnosti	38
1.2.4 Změny týkající se zjišťovacího řízení (screening)	42
1.2.5 Ostatní změny v zákoně EIA a v dalších souvisejících předpisech	43
1.3 Závěr	45
2 Poznámky k novele zákona EIA a dodatečnému povolování staveb	47
2.1 Východiska právní úpravy dodatečného povolování staveb	48
2.2 Poznámky k některým dopadům novely zákona EIA	50
2.2.1 Zavedení definice navazujícího řízení a posílení práv veřejnosti	50
2.2.2 Nepochybnost novely s dodatečným povolením stavby	51
2.2.2.1 <i>Kam až mobla (nebo snad měla) novela zákona EIA zajít?</i>	51
2.2.2.2 <i>K závaznosti a verifikaci stanoviska EIA z pohledu dodatečného povolení stavby</i>	54
2.2.2.3 <i>Drobná poznámka k legislativní nedůslednosti</i>	57
2.3 Závěr	58

3 Co nás čeká? Jaké změny přinese novela směrnice EIA od roku 2017	59
3.1 Hodnocení účinnosti směrnice EIA	60
3.1.1 Problémy zjišťovacího řízení	60
3.1.2 Problémy kvality posuzování	61
3.1.3 Problémy účasti veřejnosti.....	61
3.1.4 Problém koordinace s dalšími směrnici a politikami	62
3.1.5 Problém přeshraničního posuzování	62
3.2 Legislativní proces	63
3.3 Hlavní změny přinesené směrnicí 2014/52/EU.....	63
3.3.1 Změny v úpravě zjišťovacího řízení	64
3.3.1.1 <i>Podmínky zjišťovacího řízení</i>	64
3.3.1.2 <i>Odůvodnění závěru zjišťovacího řízení</i>	64
3.3.1.3 <i>Lhůta pro zjišťovací řízení</i>	64
3.3.2 Záběr, rozsah a dopady posuzování vlivů.....	65
3.3.2.1 <i>Definice procesu posuzování vlivů</i>	65
3.3.2.2 <i>Nové faktory k posuzování vlivů</i>	65
3.3.2.3 <i>Obsah povolujičho rozhodnutí</i>	65
3.3.2.4 <i>Zjištění provedení opatření k vyloučení negativních vlivů</i>	66
3.3.2.5 <i>Povinné monitorování</i>	66
3.3.3 Odbornost a kvalita posuzování.....	66
3.3.3.1 <i>Požadavek odbornosti</i>	67
3.3.3.2 <i>Informace pro zjišťovací řízení</i>	67
3.3.3.3 <i>Obsah dokumentace</i>	67
3.3.3.4 <i>Ověření aktuálnosti stanoviska resp. rozhodnutí na jeho základě vydaného</i> ... 67	
3.3.4 Účast veřejnosti.....	68
3.3.4.1 <i>Posílení role veřejnosti</i>	68
3.3.4.2 <i>Lhůta pro vyjádření veřejnosti</i>	69
3.4 Požadavky na úpravu českého zákona EIA.....	69
3.5 Závěr.....	70

Díličí aspekty procesu posuzování vlivů

4 Faktory ovlivňující odborný posudek	72
4.1 Objektivní faktory.....	72
4.1.1 Inherentní neúplnost přírodovědného poznání.....	72
4.1.2 Principielní nemožnost dlouhodobé predikce	73
4.2 Subjektivní faktory.....	73
4.2.1 Finanční zájem a prestiž posuzovatele	73
4.2.2 Podjatost posuzovatele.....	74
4.3 Závěr.....	74

5	Zjišťovací řízení: „malá“ EIA?	76
5.1	Východiska.....	76
5.2	Podklady pro vydání rozhodnutí.....	78
5.3	Rozhodnutí příslušného úřadu	80
5.4	Závěr.....	83
6	Pojem „navazující řízení“ a související procesní otázky	84
6.1	Vymezení pojmu – před a po novele 39/2015 Sb.	84
6.2	Navazující řízení a stanovisko EIA	88
6.3	Povinnosti orgánů vedoucích navazující řízení	89
6.4	Poznámky k účasti veřejnosti v navazujících řízeních.....	91
6.5	Závěr.....	93
7	Poznatky ombudsmana v oblasti posuzování vlivů záměrů na životní prostředí	95
7.1	Institut ombudsmana v českém právním řádu.....	96
7.1.1	Podněty.....	96
7.1.2	Zvláštní oprávnění.....	98
7.1.2.1	<i>Doporučení na přijetí, změnu nebo zrušení právních předpisů</i>	98
7.1.2.2	<i>Účast ochránce v pracovních skupinách</i>	99
7.1.2.3	<i>Ochránce jako připomínkové místo</i>	99
7.2	Nedostatky právní úpravy v této oblasti podle ombudsmana	99
7.2.1	Nedůsledné prověřování účinků velkých staveb.....	99
7.2.2	Chybějící EIA při rozšiřování provozu	100
7.2.3	Schvalování záměrů po částech	101
7.2.4	Nedostatečné přebírání preventivních opatření do závěru zjišťovacího řízení	101
7.2.5	Nedostatečné odůvodnění závěru zjišťovacího řízení.....	101
7.2.6	Nejasné omezení platnosti závěru zjišťovacího řízení.....	102
7.2.7	Neposuzování různých variant řešení.....	102
7.2.8	Nezveřejňování úplné dokumentace na internetu.....	103
7.2.9	Nedostatečná soudní ochrana dotčené veřejnosti	103
7.2.10	Shrnutí.....	104
7.3	Infringement.....	105
7.4	Ombudsman a jeho připomínky k novele zákona EIA.....	106
7.4.1	Připomínka související se závěrem zjišťovacího řízení.....	107
7.4.2	Připomínky související s coherence stamp	108
7.4.3	Připomínka související s účastí veřejnosti	108
7.5	Připomínky ochránce k novele stavebního zákona	109
7.6	Závěr.....	110

8 Posuzování vlivů na životní prostředí v aktuální judikatuře Soudního dvora EU	113
8.1 Vývoj řízení pro nesplnění povinnosti a rozhodnutí Soudního dvora EU	114
8.2 Rozhodnutí ve věci C-137/14.....	121
8.3 Rozhodnutí ve věci C-43/10.....	127
8.4 Závěr.....	138
9 Výjimky z procesu EIA: Kudy (ne)vede cesta	140
9.1 Zrychlený režim a další výjimky	142
9.2 Obecně k výkladu výjimek podle směrnice EIA	145
9.3 Stanovení prahových hodnot nebo kritérií	145
9.4 Záměry určené pro účely obrany nebo reagující na mimořádné civilní události	146
9.5 Výjimečné případy a hrozba nepříznivého ovlivnění účelu záměru.....	147
9.6 Přijetí záměru zvláštním legislativním aktem	148
9.7 První podmínka aplikace čl. 2 odst. 5 směrnice EIA.....	151
9.8 Druhá podmínka aplikace čl. 2 odst. 5 směrnice EIA	159
9.9 Závěr.....	161

Posuzování vlivů v jednotlivých oblastech životního prostředí

10 Posuzování vlivů na životní prostředí v oblasti zemědělství	164
10.1 Základní vymezení zemědělství.....	166
10.1.1 Zemědělská výroba podle zákona o zemědělství.....	167
10.1.2 Klasifikace zemědělství podle CZ-NACE	169
10.2 Posuzované záměry	170
10.2.1 Záměry závodů zpracovatelského průmyslu	171
10.2.2 Záměry sloužící k odstraňování vybraného zemědělského odpadu	172
10.2.3 Záměry sloužící k výrobě a skladování látek v zemědělství využívaných.....	173
10.2.4 Záměry související s lesním hospodářstvím	174
10.2.5 Záměry související s hospodařením s vodou.....	175
10.2.6 Záměry související s intenzivním chovem hospodářských zvířat.....	175
10.2.7 Záměry uvedené výlučně v kategorii II.....	178
10.3 Závěr.....	178

11 Posuzování vlivů na životní prostředí v oblasti energetiky	179
11.1 ZPV a energetická infrastruktura	180
11.2 SEA: Aktualizovaná státní energetická koncepce	182
11.3 Povolení umístění 3. a 4. bloku jaderné elektrárny Temelín a NSS	184
11.4 Závěr	185
12 Posuzování vlivů na veřejné zdraví	188
12.1 Poznámky k procesu HIA v rámci procedury EIA	189
12.2 Poznámky k procesu HIA v rámci procedury SEA	192
12.3 Vybraná inspirativní zahraniční právní úprava procesu HIA	193
12.4 Závěrečné poznámky k vynutitelnosti procesu HIA	196
13 Posuzování vlivů na životní prostředí v hornictví	199
13.1 Historie procesu EIA ve vztahu k těžbě nerostů	200
13.2 Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí	202
13.3 Novela zákona EIA (zákon č. 39/2015 Sb.) a její dopady na těžební záměry	205
13.4 Navazující správní řízení	206
13.5 Judikatura SDEU	210
13.5.1 Rakouské právo	211
13.5.2 Spor v původním řízení a předběžné otázky	212
13.5.3 Závěry SDEU	214
13.6 Závěr	218

Postavení obcí, dotčených správních orgánů a veřejnosti v procesu posuzování vlivů

14 Postavení „obce“ v rámci posuzování vlivů na životní prostředí	222
14.1 Posuzování vlivů jako odraz environmentálních principů	224
14.2 Variabilita postavení obce v procesu posuzování vlivů (EIA, SEA) a v navazujících řízeních	226
14.2.1 Samostatná a přenesená působnost obce	226
14.2.2 Posuzování vlivů „EIA – SEA“ a navazující řízení	228
14.3 Obecně k postavení obce dle zákona č. 100/2001 Sb.	231
14.4 Obec v rámci procesu EIA	234

14.5	Obec jako oznamovatel	235
14.5.1	Oznámení záměru	235
14.5.2	Zjišťovací řízení	235
14.5.2.1	<i>Zpracování dokumentace</i>	238
14.5.2.2	<i>Zpracování posudku</i>	239
14.5.2.3	<i>Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí</i>	239
14.5.3	Obec jako dotčený územní samosprávný celek, dotčený správní úřad a „věřejnost“	241
14.5.3.1	<i>Oznámení záměru</i>	241
14.5.3.2	<i>Zjišťovací řízení</i>	242
14.5.3.3	<i>Zpracování dokumentace</i>	243
14.5.3.4	<i>Zpracování posudku</i>	244
14.5.3.5	<i>Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí</i>	245
14.6	Obec v rámci procesu SEA	245
14.6.1	Obec jako předkladatel oznámení koncepce	246
14.6.1.1	<i>Oznámení koncepce</i>	246
14.6.1.2	<i>Zjišťovací řízení</i>	246
14.6.1.3	<i>Vyhodnocení koncepce</i>	248
14.6.1.4	<i>Návrh koncepce</i>	248
14.6.1.5	<i>Stanovisko k návrhu koncepce</i>	249
14.6.1.6	<i>Sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví</i>	250
14.6.2	Obec jako dotčený územní samosprávný celek, dotčený správní úřad a „každý“	250
14.6.2.1	<i>Oznámení koncepce</i>	250
14.6.2.2	<i>Zjišťovací řízení</i>	251
14.6.2.3	<i>Vyhodnocení koncepce</i>	251
14.6.2.4	<i>Návrh koncepce</i>	251
14.6.2.5	<i>Stanovisko k návrhu koncepce</i>	252
14.6.2.6	<i>Sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví</i>	252
14.6.3	Specifika posuzování vlivů koncepce dle § 10i zákona č. 100/2001 Sb.	253
14.6.4	Specifika při posuzování vlivů, kdy je koncepce zpracovávána ústředním správním úřadem	255
14.7	Obec – společná úprava pro proces posuzování vlivů	256
14.8	Obec v navazujících řízeních	258
14.9	Postavení obce v procesu posuzování vlivů a v navazujících řízeních – riziko podjatosti	261
14.10	Závěr	262

15	Posuzování vlivů záměrů na životní prostředí a dotčené správní úřady	265
15.1	Východiska a pojem dotčeného správního úřadu	265

15.2	Dotčené správní úřady a předběžné projednání záměru a právo na informace o životním prostředí	268
15.3	Vyjádření dotčených správních úřadů v procesu posuzování záměrů	269
15.4	Dotčené správní úřady a navazující řízení.....	271
15.5	Závěr.....	273
16	Vybrané otázky soudního přezkumu navazujících rozhodnutí na proces EIA.....	274
16.1	Žalobní legitimace environmentálních spolků	275
16.1.1	Stávající stav.....	275
16.1.2	Předchozí právní úprava a judikaturní obrat	277
16.2	Podmínka vyčerpání řádných opravných prostředků pro přípustnost žaloby	281
16.3	Závěr.....	283
 Slovenská úprava posuzování vlivů na životní prostředí 		
17	Právne postavenie verejnosti v právnej úprave posudzovania vplyvov na životné prostredie v Slovenskej republike	286
17.1	Právne postavenie verejnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. účinného do 31. 12. 2014	289
17.2	Účast' verejnosti v postupoch environmentálneho rozhodovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. účinného do 31. 12. 2014.....	293
17.3	Právne postavenie verejnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. účinného do 31. 12. 2014	295
17.4	Účast' verejnosti a dotknutej verejnosti v konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. účinného od 1. 1. 2015	298
17.5	Záver.....	301
18	Posudzovanie vplyvov činnosti na Slovensku a prístup verejnosti k spravodlivosti vo veciach životného prostredia	303
18.1	Vývoj právnej regulácie posudzovania vplyvov na životné prostredie na Slovensku v rokoch 1992 - 2015	303
18.2	Ťažkosti s transpozíciou požiadaviek Aarhuského dohovoru do 1. januára 2015.....	306

18.3	Posudzovanie vplyvov na životné prostredie na Slovensku po 1. januári 2015.....	308
18.4	Právne postavenie dotknutej verejnosti podľa Občianskeho súdneho poriadku	313
18.5	Právne postavenie zainteresovanej verejnosti podľa Správneho súdneho poriadku	316
19	Verejnosť a posudzovanie vplyvov v Slovenskej republike	320
19.1	Zmeny právnej úpravy	321
19.2	Záver.....	324
	Literatura a ďalší použité zdroje	327
	Monografie	327
	Odborné články, príspevky ve sborníkách a ďalší odborné zdroje.....	330
	Kolektiv autorů.....	335